

Koncepce rozvoje Gymnázia Karla Čapka, Dobříš

S Gymnáziem Dobříš jsem spjat již od roku 1991. Tuto školu znám z více úhlů pohledu. V období 1991 až 1998 jako žák, od roku 2000 jako vyučující. Mé pracovní úkoly v posledních 4 letech (metodik ICT, příprava a realizace rozvojových projektů a další) mi umožnily seznámit se nečekaně podrobně s mnoha aspekty chodu gymnázia.

Vnímám pozitivní výsledky školy a chci je dále rozvíjet a prohlubovat. Mám na zřeteli i rezervy školy, které jsou pro mě výzvou a motivací pro práci na Gymnáziu Karla Čapka. Přihlášení do konkurzu je pro mě především otázkou velmi osobního vztahu k mé *alma mater*. Kompetence, vyžadované pro funkci ředitele školy, soustavně rozvíjím. Problematiku školského managementu chci studovat v akreditovaném vysokoškolském studijním programu.

V rozvoji školy plánuji plynule navázat na současný stav a posunout kvalitu školy na vyšší úroveň.

Lidské zdroje

Za klíčový prvek fungování školy považuji učitelský sbor. O své učitele škola musí pečovat. Pokud pedagog nasaje atmosféru školy, systém řízení, pravidel, podílí se na školních aktivitách a je za nadstandardní práci náležitě ohodnocen v rámci variabilní složky platu, je se svou prací spokojen a svou empatii přenáší vzdělávacího procesu. Tím pozitivně ovlivňuje úspěšnost vzdělávání a výchovy.

Gymnázium Karla Čapka má v současné době relativně stabilizovaný pedagogický sbor s průměrným věkem 47 let. Na škole vyučují dva vyučující bez pedagogického vzdělání¹. Podíl vyučovacích hodin odučených pedagogem aprobovaným v příslušném předmětu činí 89 %². Z toho vyplývá, že zásadní obměna fungujícího pedagogického sboru není nutná.

Přesto chci doplnit pedagogický sbor o kvalitní aprobované vyučující. Konkrétní požadavky na nové vyučující určíme v užším týmu podle analýzy aktuálního stavu a potřeb. Zohledníme zaváděný školní vzdělávací program i plánované aktivity školy.

Zároveň musím zabránit přetěžování učitelů přespočetnými hodinami či nerovnoměrným rozdělením pracovních povinností. Pracovní povinnosti nad rámec běžné výuky plánuji rovnoměrně rozvrhnout mezi celý pedagogický sbor.

Zaměřím se na další vzdělávání pracovníků školy tak, aby se vyučující věnovali smysluplnému vzdělávání a kariéernímu růstu, jak ve své odbornosti, pedagogice a metodice, tak i v cizím jazyku a informačních technologiích.

U žáků musíme v co největší míře rozvíjet jejich osobnost, nadání, rozumové i fyzické schopnosti. Jak toho dosáhnout? Prostřednictvím kvalitního a stabilizovaného učitelského sboru, podnětného prostředí s jasnými a férovými pravidly, dialogem respektujícím individuality obou stran, kvalitou výukového prostředí či mimoškolními aktivitami. Aktivně se zapojím do komunikace a řešení požadavků žáků v rámci Studentské rady.

Materiálně-technické podmínky

Současná budova školy byla dokončena v roce 1982. Přestože se ve srovnání s ostatními školami jedná spíše o moderní výukové prostory, škola potřebuje několik zásadních oprav. Od dokončení hlavní budova neprošla rekonstrukcí a její stav není uspokojivý. Odborný posudek na 13 let starou přístavbu odhalil v roce 2007 havarijní stav pláště.

Na základě vyhodnocení současného stavu, po diskusi se zaměstnanci, žáky a Radou rodičů připravujeme projekt do Regionálního operačního programu (ROP). Předkládaný projekt by měl vytipované nedostatky odstranit. Projektový záměr bude projednán se zřizovatelem a předložen Radě Středočeského kraje v druhé čtvrtině roku 2009. Vzhledem k tomu, že celý projekt navazuje na současné rozvojové projekty z prostředků Operačního programu Vzdělávání pro

¹ Ve smyslu § 9 zákona č. 563/2004 Sb. (Zákon o pedagogických pracovnících).

² Výroční zpráva školy za školní rok 2007/2008.

konkurenceschopnost (OPVK) a podklady pro projekt jsou připravovány již od konce roku 2008, věřím, že se podaří tento projekt realizovat.

V delším, dlouhodobějším pohledu, bude třeba řešit vytápění budovy školy, které dnes zajišťuje externí firma, na jejíž rozvodný systém je napojeno více objektů. Škola nemá možnosti regulovat odděleně vytápění svých prostor, a tím dochází k vícenákladům na otop³. V rámci výše uvedeného projektu podávaného do ROP proběhne výměna oken a zateplení obálky budovy. Provedená opatření přinesou úsporu v nákladech na vytápění. Přesto se mi zdá vhodné stávající způsob vytápění změnit. Plánuji podat žádost do Operačního programu Životní prostředí a z těchto prostředků vybudovat obnovitelný zdroj vytápění.

Hodiny tělesné výchovy v současnosti probíhají ve sportovní hale, která patří obci. Vzhledem k vysokým nákladům na provoz haly obecní zastupitelstvo uvažuje o jejím prodeji. Přímo s budovou Gymnázia Karla Čapka sousedí dvě tělocvičny. Obě jsou majetkem obce a probíhá v nich výuka tělesné výchovy žáků základních škol. Ve školním roce 2008/2009 nebylo možné využít ani jednu tělocvičnu pro hodiny tělesné výchovy žáků gymnázia. Další prostory v obci nejsou vyhovující a svojí velikostí neodpovídají stávajícím předpisům.

Z uvedených důvodů bude nutné v relativně krátkém časovém horizontu zajistit prostory pro výuku tělesné výchovy našich žáků. Podobné problémy s nevyhovujícími prostory má také sousední SOU Hluboš, odloučené pracoviště Dobříš⁴. Bylo by vhodné postupovat ve spolupráci s touto střední školou a připravit podklady pro výstavbu tělocvičny v blízkosti obou škol.

Současné krytí požadavků školy na učební pomůcky postačuje pouze na obnovu nejnnutnějšího vybavení⁵. Progresivní výukové metody používané na Gymnázium Karla Čapka žádají více učebních pomůcek, než je možné pokrýt z normativu. Při pořizování pomůcek budeme spolupracovat s Radou rodičů, která pro tyto účely zřídila speciální fond. Úkolem vedení školy je koordinovat potřeby učebních pomůcek a zajistit jejich pořízení z prostředků školy či Rady rodičů.

Pro organizaci tělovýchovných aktivit se osvědčilo založení Školního sportovního klubu. Klub pořádá letní a zimní sportovní kurzy. Svojí činností zabezpečuje materiální zázemí sportu na škole. Podařilo se mu získat několik grantů z rozvojových fondů obce i kraje. Díky vlastní hospodářské činnosti klubu a grantům mají naši žáci k dispozici odpovídající sportovní vybavení a škola v této oblasti nese minimum nákladů. Činnost Školního sportovního klubu hodlám dále podporovat.

Řízení a strategie

V současné době řídí Gymnázium Karla Čapka ředitel a dva zástupci ředitele. Jeden zástupce zastřešuje pedagogickou činnost, druhý je určen pro personální a ekonomickou oblast. Stávající stav je optimální a nehodlám jej měnit.

Řízení školy vyžaduje zapojení širšího kolektivu do spolurozhodování. Pedagogická rada jako poradní orgán ředitele je jasnou, zákonem vymezenou součástí školy. Jelikož jejími členy jsou všichni pedagogičtí pracovníci, nelze ji svolávat každý týden. Zároveň díky velkému počtu členů pedagogická rada neumožňuje efektivní jednání o všech aspektech provozu a rozvoje školy.

Mým záměrem není omezit činnost pedagogické rady. Naopak chci zachovat stávající četnost a obsah jejích jednání. Přesto plánuji zřídit poradní orgán pro systémová a finanční rozhodnutí ředitele. Členy této *Rady učitelů* budou oba zástupci ředitele a předsedové předmětových komisí. Nový poradní orgán umožní zástupcům všech předmětů zapojit se do detailnějšího spolurozhodování o chodu školy, do plánování a koordinace aktivit, pomůže jim nahlédnout na složitost a vzájemnou provázanost všech subjektů, a tím podpoří spolupráci a odbourá izolovanost jednotlivých předmětů. Vzhledem k počtu členů je *Rada učitelů* efektivnější a operativnější než rada pedagogická.

3 Náklady na vytápění činily za topnou sezónu 2007/08 658 323 Kč.

4 SOU Hluboš je zřizované stejným zřizovatelem jako Gymnázium Karla Čapka.

5 Na rok 2009 je rozpočtována částka ostatních neinvestičních výdajů (ONIV) 220 250 Kč.

Pro informování zákonných zástupců žáků je třeba více využívat moderní komunikační kanály jako je e-mail či webový portál. Inicializují diskusi nad zavedením elektronického indexu. V případě zavedení elektronického indexu budu vyžadovat od poskytovatele softwaru jasné záruky o bezpečnosti a odolnosti systému dálkového přístupu k hodnocení žáků.

Zavedu pravidelné konzultační hodiny učitelů, při kterých budou alespoň jednu hodinu týdně k dispozici žákům i zákonným zástupcům.

Nastavím autoevaluační mechanismy školy pro pravidelné hodnocení vztahů mezi cíli a výsledky školy. Škola má zažité evaluační mechanismy v oblasti hodnocení vzdělávání. Malá maturita⁶ se stala za více než 15 let své existence nedílnou součástí vzdělávacího programu školy. Při evaluaci se zaměřím na oblasti vzdělávání, materiálních podmínek pro vzdělávání, pracovního prostředí, personalistiky a ekonomiky. Získání validních dat je důležité pro hodnocení sledovaných oblastí a jejich další rozvoj.

V neposlední řadě provedeme ve spolupráci s pedagogickým sborem aktualizaci klíčových školních dokumentů (například organizačního, provozního a školního řádu) tak, aby umožnily naplňovat cíle vzdělávání Gymnázia Karla Čapka v Dobříši.

Vzdělávací nabídka

Dobříšsko patří mezi regiony s nejmenší hustotou osídlení v rámci Středočeského kraje. Z toho vyplývá velká spádovost gymnázia, které navštěvují žáci nejen z Dobříše, ale i ze vzdálenějších obcí. Pro tyto žáky je Gymnázium v Dobříši jedinou dopravně dostupnou institucí poskytující odpovídající vzdělání. Zároveň je třeba mít na zřeteli rozvoj města Dobříše, kde dochází k prudkému nárůstu nové zástavby a pozitivní migraci.

Dle demografických průzkumů i zkušeností ze základních škol dojde v následujících pěti letech k propadu počtu žáků nastupujících na střední školy⁷. Tento pokles je na Dobříšsku utlumen díky nově přichozím obyvatelům. Gymnázium Karla Čapka ve své současné podobě jednoho čtyřletého a jednoho osmiletého oboru vzdělávání ideálně pokrývá požadavky regionu.

Ve střednědobém horizontu uvažuji o rozšíření působnosti školy – vytvoření programu celoživotního vzdělávání a rekvalifikací. Zde se nabízí možnost spolupracovat například s Úřadem práce na počítačových či jazykových kurzech pro uchazeče o zaměstnání. Škola má s těmito kurzy zkušenosti, v letech 2006 – 2008 se ve spolupráci s Mateřským centrem Dobříšek podílela na počítačovém vzdělávání žen na mateřské dovolené.

Současný vzdělávací proces se v souladu s vývojem společnosti zaměřuje na využívání informačních a komunikačních technologií (ICT). Pokud chceme připravit své žáky na další studium i pro uplatnění na trhu práce, je nutné nejen předmět ICT (dříve Výpočetní technika) vyučovat, ale hlavně využívat ICT nástrojů globálně. Kompetence v této oblasti jsou velmi ceněnou složkou profilu absolventa.

V návaznosti na využívání e-learningu na Gymnázium Karla Čapka v biologii, informatice, matematice a fyzice povedu učitele k zavedení nástrojů ICT i v ostatních předmětech. Od září 2009 budou vytvářeny prostřednictvím školních projektů *Biologie v praxi* a *Kolik řečí znáš...* elektronické výukové kurzy zaměřené na anglický jazyk, ekologickou výchovu a biologii. Většinu pedagogického sboru plánuji proškolit tak, aby učitelé získali dovednosti k využívání e-learningu ve své výuce.

Vzhledem k poptávce rodičů žáků a aktuálním zkušenostem v projektech OPVK⁸ připravíme po skončení hostování anglického lektora navazující projekt. Ten bude zaměřen na šesti až dvanáctiměsíční hostování lektorů dalších cizích jazyků – německého, francouzského a ruského.

6 Písemné zkoušky ze 4 předmětů probíhají pravidelně vždy v květnu v kvartě, 2. ročníku a sextě.

7 *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji*

8 V rámci projektu *Kolik řečí znáš* škola získala na necelé tři roky lektora anglického jazyka.

Považuji za důležité osobnost žáka rozvíjet i mimo školní lavice. Moji plnou podporu mají mimoškolní aktivity, jako jsou adaptační, sportovní a ekologické kurzy, divadelní a sportovní kroužky, vzdělávací zájezdy a expedice, charitativní akce či soutěže. Některé z nich již jsou nebo se stanou součástí vzdělávacího programu školy, jiné budou nabízeny pro naše žáky jako dobrovolná volnočasová aktivita.

Image školy

Největší reklamou pro školu je úspěšný absolvent. Ten je spokojen se svou školou, rád se do ní vrací, dělá škole reklamu mezi přáteli, a tím buduje její dobré jméno. Celý vzdělávací proces na Gymnáziu Karla Čapka je orientován na žáky, vytváří podmínky pro jejich všestranný rozvoj a generuje tak úspěšné absolventy.

Pro pěstování povědomí o škole zapojím žáky i vyučující do prezentace školy. Měli by se podílet na tvorbě článků pro školní webové stránky, do místního tisku, rozhlasu či televizního vysílání.

Škola také bude pokračovat ve svých společenských aktivitách, jako je pořádání plesů, projektových dnů (prezentace aktivit školy), dnů otevřených dveří, školní akademie a dalších akcí. Mým cílem je zajistit propagaci všech relevantních činností a aktivit školy tak, aby Gymnázium Karla Čapka zůstalo nedílnou součástí dění Dobříšska.

Spolupráce

K dobré škole patří i zahraniční spolupráce. Gymnázium Karla Čapka je členem prestižní sítě škol Education without frontiers. V rámci tohoto uskupení 20 škol z 19 evropských států probíhají různé aktivity a mobility žáků a učitelů. Je v zájmu školy v této spolupráci pokračovat, spolupracovat na rozvojových projektech podávaných do programu Comenius, a tím dále prohlubovat partnerství škol.

Jako ředitel školy plánuji využít možností zahraničních stáží pro žáky i pedagogy. Žáci s dobrými studijními výsledky mohou využívat nabídek nadačních fondů ke stáží v zahraničí. Pro učitele chci využít navázaných kontaktů v rámci sítě škol Education without frontiers. V rámci tohoto uskupení se nabízí možnost vzájemných půlročních hostování vyučujících různých předmětů na partnerské škole. Mobility učitelů jsou podporovány programem Comenius a právě z těchto zdrojů by mohly být financovány.

Samozřejmě budeme nadále pokračovat v úspěšných zahraničních výměnách se středními školami v Geldropu (Holandsko) a Leně (Norsko). Výměn do Geldropu se zúčastní každoročně jedna třída čtyřletého studia. Vzhledem k tomu, že norská škola chce realizovat výměny každý druhý rok, pokusím se navázat spolupráci s francouzskou školou v Tonnere. Žáci osmiletého studia budou mít možnost výměny buď do Norska nebo do Francie.

V současnosti naše škola velmi intenzivně spolupracuje s Památkem Karla Čapka. Žáci navštěvují expozice Karla Čapka, v prostorách Památníku proběhla mezinárodní konference pořádaná naší školou. S Památkem budeme realizovat další vzdělávací a kulturní aktivity⁹.

Škola bude pod mým vedením pokračovat ve spolupráci s Radou rodičů, Školskou radou, městem Dobříš, Městskou knihovnou, dobříšským zámekem, nízkoprahovým klubem Nezdi, Pedagogicko-psychologickou poradnou Příbram, Střediskem výchovné péče Příbram a dalšími subjekty.

Dle mého názoru odpovídá výše uvedená koncepce rozvoje školy současným možnostem Gymnázia Karla Čapka v Dobříši a vystihuje jeho krátkodobé a dlouhodobé potřeby.

V Dobříši, 22. dubna 2009, Daniel Hošek

⁹ Například v následujících dvou letech proběhnou v Památníku besedy s významnými českými publicisty. Besedy jsou součástí výuky mediální a komunikační výchovy.